

Debiteurenstatistiek

SZW

17 december 1997/nr. BZ/AV/97/10298a
Directie Bijstandszaken

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Gelet op artikel 133 van de Algemene bijstandswet, artikel 55 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 55 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;

Besluit:

Artikel I

De regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 16 juni 1995 (Regeling statistische gegevens Abw; Stcrt. 121) wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 1 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Burgemeester en wethouders verstrekken maandelijks aan de Directeur-Generaal van de Statistiek, overeenkomstig het in de bijlage bij deze regeling opgenomen overzicht gegevens met betrekking tot personen en gezinnen aan wie zij betalings- en aflossingsverplichtingen hebben opgelegd met betrekking tot verleende bijstand.

B

Het overzicht, bedoeld in artikel 1a, wordt vastgesteld overeenkomstig de bijlage die bij deze regeling behoort.

Artikel II

De regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 5 september 1995 (Regeling statistische gegevens loaw en loaz; Stcrt. 178) wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 1 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Burgemeester en wethouders verstrekken maandelijks aan de Directeur-Generaal van de Statistiek, overeenkomstig het in de bijlage bij deze regeling opgenomen overzicht gege-

vens met betrekking tot personen en gezinnen aan wie zij betalings- en aflossingsverplichtingen hebben opgelegd met betrekking tot de verleende uitkering.

B

Het overzicht, bedoeld in artikel 1a, wordt vastgesteld overeenkomstig de bijlage die bij deze regeling behoort.

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 1999.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst met uitzondering van de bijlage, die ter inzage wordt gelegd in de bibliotheek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te Den Haag. Van deze terinzagelegging zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

's-Gravenhage, 17 december 1997

De Minister voornoemd,

A.P.W. Melkert.

Toelichting

Algemeen

In het kader van zijn politieke verantwoordelijkheid is het noodzakelijk dat de Minister van SZW over adequate informatie over de totstandkoming en de ontwikkeling in de uitstaande debiteurensaldi bij gemeenten beschikt. Deze informatie is niet alleen van nut voor de verdere ontwikkeling van het landelijk beleidskader voor de bijstandverlening, maar ook voor een goede informatievoorziening door de Minister aan het Parlement en overige instellingen. Verder is betrouwbare informatie nodig om bij de evaluatie de werking van de nieuwe regelgeving te kunnen beoordelen en voor het ramings- en analyseproces bij het departement. De met de debiteurenstatistiek verkregen informatie zal een aanvulling vormen op de bij de statistiek bijstandverlening verkregen informatie, zodat het inzicht in de effecten van het door de gemeenten gevoerde beleid bij de bijstandverlening en armoedebeleid in zijn alge-

meenschap nog verder zal worden vergroot.

De behoefte aan adequate informatie over het gevoerde debiteuren- en incassobeleid blijft niet beperkt tot de minister van SZW. Ook gemeenten ervaren in toenemende mate – mede in het licht van de onlangs aangekondigde verruiming van het eigen gemeentelijk beleid op het gebied van debiteurenbeheer en -beleid – behoefte aan management- en beleidsinformatie ten behoeve van een effectieve en efficiënte uitvoering van het debiteuren- en incassobeleid.

Een van gemeentezijde te houden beoordeling en bijsturing van het primaire proces alsmede de verdere invulling van het eigen debiteurenbeleid is slechts mogelijk als inzicht bestaat over de ontstaansoorzaak, de hoogte van vorderingen, verloop van de vorderingen, totstandkoming van de inning, het inningspercentage en de reden van beëindiging van de incasso op de vordering.

Zeker ten aanzien van deze onderdelen hebben gemeenten – evenals het Rijk – behoefte aan gedetailleerde gegevens over omvang en samenstelling van het debiteurenbestand en de factoren die de resultaten van het beleid beïnvloeden. Hiervoor is het noodzakelijk dat een geüniformeerd en gestandaardiseerd begrippenkader wordt gebruikt. Daardoor wordt tevens bevorderd dat gemeenten zich onderling op een aantal gegevens kunnen vergelijken en zelf een analyse van hun resultaten kunnen uitvoeren in vergelijking tot soortgelijk gedefinieerde gegevens van andere gemeenten, waardoor zo nodig een doelmatiger bedrijfsproces kan worden ingericht. De informatie die voor de landelijke beleidsvoering noodzakelijk is, kan zo in belangrijke mate worden gebruikt voor de beleidsinformatie-behoefte op lokaal niveau.

Op grond van art. 133 van de Abw en art. 55 van zowel de loaw als de loaz stelt de Minister van SZW de regels vast die gelden voor de gegevensverstrekking vanwege de gemeenten voor de statistiek. Op 16 juni 1995 is met de Regeling statistische gegevens Abw

vastgelegd welke gegevens gemeenten vanaf 1 januari 1996 aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verspreken omtrent personen die een uitkering ontvangen op basis van de toen in werking tredende nieuwe Algemene bijstandswet. Met het Besluit van 5 september 1995 is de gegevensversprekking met betrekking tot ontvangers van een loaw- of een loaz-uitkering ingevuld. Met de Besluiten van 19 september 1997 zijn de geldende bijlagen, behorende bij de Regeling, laatstelijk aangepast.

Met dit Besluit wordt deze regeling uitgebreid met de uit de debiteurenadministratie af te leiden kenmerken die inzicht kunnen bieden in het door de gemeenten gevoerde debiteuren- en incassobeleid.

Onderzoek en overleg

In het kader van de ontwikkeling van een debiteurenstatistiek en het ontwerpen van bouwstenen voor een debiteurenadministratie is in opdracht van het ministerie van SZW een definitiestudie uitgevoerd. Hierdoor is een eenduidig begrippenkader ontwikkeld ten behoeve van statistiek en administratie. Toepassing van dat begrippenkader maakt het mogelijk inzicht te bieden in de oorzaken voor het totstandkomen van (terug)vorderingen en het proces zoals dat vanaf vaststelling van het debiteurschap tot beëindiging van de incasso op (terug)vorderingen verloopt.

Uitgangspunt voor de statistiek vormde een soortgelijke opzet als bij de reeds functionerende statistiek bijstandsverlening reeds zeer geruime tijd wordt toegepast, namelijk verstrekking van gegevens op het niveau van de individuele betrokkene. Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeentelijke geautomatiseerde administratie thans onvoldoende is toegesneden om de gevraagde noodzakelijke informatie op het niveau van de individuele debiteur te bieden. Tevens is gebleken dat gemeenten ook niet voldoen aan een voor de statistiek noodzakelijk uitgangspunt, namelijk het hanteren van een eenduidig begrippenkader.

Aan de hand van de resultaten van de definitiestudie heeft een nadere invulling voor de opzet en de bij de statistiek te hanteren vraagstelling plaatsgevonden. Dit is gebeurd in een speciaal daarvoor in het leven geroepen commissie waaraan naast gemeen-

telijke vertegenwoordigers van o.m. de 4 grootste gemeenten ook VNG en Divosa deelnamen. In deze commissie is met name aandacht besteed aan uitvoerings- en kostenaspecten en is tevens de eigen gemeentelijke behoefte aan de orde geweest.

Opzet van statistiek

Voor gemeenten is van belang dat de verstrekking van statistische gegevens aansluit op de periodiciteit van de eigen debiteurenadministratie en het primaire proces. Om een koppeling met de uitkeringsadministratie en de daarop gebaseerde statistiek bijstandsverlening, mogelijk te maken zal sprake zijn van een maandelijks gegevenslevering door de gemeenten. Voor het verzending van de gegevens door de gemeenten wordt gebruik gemaakt van een elektronisch medium, waarbij sprake zal zijn van een uniformering wat betreft de technische vormgeving. De voor de statistiek noodzakelijk geachte gegevens zullen na verstrekking door de gemeenten op een centrale plaats worden be- en verwerkt tot geaggregeerde resultaten. Teneinde een zekere betrokkenheid van de gemeenten bij de statistiek te garanderen zal een terugkoppeling met op gemeentelijk niveau geaggregeerde resultaten plaatsvinden.

Onderdeel van de op het niveau van de individuele debiteur te verstrekken gegevens is het sofinummer. Het gebruik van het sofinummer heeft uitsluitend tot doel om nadere statistische analyses, bv. gebaseerd op crossings met gegevens verkregen bij de statistiek bijstandsverlening of de fraudestatistiek, mogelijk te maken.

De door de gemeenten te verstrekken gegevens worden op een centrale plaats be- en verwerkt tot geaggregeerde resultaten. Met betrekking tot de voor deze bewerking aan te leggen bestanden zullen – mede gezien het gebruik van het sofi-nummer – de noodzakelijke privacy-maatregelen worden getroffen.

Ingangsdatum

Met de VNG is afgesproken de maandelijks aanlevering van de statistische gegevens vanaf 1 januari 1999 te laten plaatsvinden. Uitgaande van deze datum is het aan de gemeenten zelf te beoordelen op welk moment de bestaande administratie wordt omgezet in een zodanig geautomatiseerde

administratie, dat de statistiek hieruit kan worden gevuld.

Het ligt in het voornemen dat met ingang van 1 januari 1999 ook sprake zal zijn van een verruiming van de beleidsruimte bij de uitvoering van het debiteuren- en incassobeleid door de gemeenten.

Ter compensatie van de te maken kosten voor het herinrichten van de debiteuren-administratie ten behoeve van de debiteurenstatistiek zal in het jaar 1998 een toevoeging aan het Gemeentefonds plaatsvinden.

Implementatie

Het nu reeds bekend maken van de gegevens die in het kader van de statistiek vanaf 1 januari 1999 moeten worden aangeleverd draagt er zorg voor dat software-pakketten ten behoeve van een nieuwe debiteuren-administratie tijdig kunnen worden ontwikkeld, getest en uitgeleverd aan gemeenten. Ook de zgn. zelfbouwers onder de gemeenten worden op deze wijze in staat gesteld hun administratie tijdig aan te passen.

De tijdige bekendmaking biedt de gemeenten voorts de mogelijkheid de eventueel voor de statistiek noodzakelijke aanpassing van de administratie gelijk op te laten lopen met de aanpassingen die de gemeenten bij gelegenheid van de invoering van een eigen debiteurenbeleid, dan wel om andere dringende redenen, moeten realiseren.

Om het implementatieproces te faciliteren zullen de softwareleveranciers en de zgn. zelfbouwers onder de gemeenten tijdens het bouwen en het testen van de benodigde programmatuur voor de statistiek worden ondersteund. Tevens zal sprake zijn van een gerichte voorlichting aan de gemeenten en de betrokken systeemhuizen.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.P.W. Melkert.*